

ประเพณีวันสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๕๘

วันสงกรานต์ หรือวันขึ้นปีใหม่ของไทย มีความเป็นมาอย่างไร เราทุกคนรู้จัก ประเพณีวันสงกรานต์ และประเพณีวันสงกรานต์ มากน้อยแค่ไหน

แต่ร้อนเปรี้ยวกลางเดือนเมษายนเช่นนี้ เชื่อเลยคะว่าหลาย ๆ คนคงกำลังตั้งหน้าตั้งตารอคอยเทศกาลแห่งความสุขอย่าง "**เทศกาลสงกรานต์**" หรือประเพณีสงกรานต์ อย่างแน่นอน เพราะนอกจากที่เราจะได้สาดน้ำคลายร้อนในวันหยุดยาว ๆ 3 วันกันแล้ว เทศกาลสงกรานต์นี้ยังเป็นวันนัดพบของคนในครอบครัวที่อยู่ต่างถิ่นต่างแดน ให้กลับมาอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันด้วย อีกทั้งยังเป็นเทศกาลที่เปรียบเสมือนวันปีใหม่ไทย ให้ชาวไทยได้ร่วมกันทำบุญตักบาตรเพื่อเป็นสิริมงคลให้กับชีวิตตลอดทั้งปี

ประเพณีวันสงกรานต์

สำหรับคำว่า "**สงกรานต์**" มาจากภาษาสันสกฤตว่า "**ส-กรานต**" ซึ่งแปลว่า **ก้าวขึ้น** **ย่างขึ้น** หรือ**การย้ายที่ เคลื่อนที่** โดยหมายความอีกนัยหนึ่งว่า **เป็นการเข้าสู่ศักราชราศีใหม่ หรือวันขึ้นปีใหม่**นั่นเอง ส่วนเทศกาลสงกรานต์นั้น เป็นประเพณีเก่าแก่ของคนไทยสืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณคู่กันมากับประเพณีตรุษจีน จึงมีการเรียกรวมกันว่า "**ประเพณีตรุษสงกรานต์**" ซึ่งหมายถึง ประเพณีส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่ นั่นเอง

ทั้งนี้ **วันหยุดสงกรานต์** เป็นวันหยุดราชการ แบ่งออกเป็น 3 วัน ได้แก่

- วันที่ 13 เมษายน เรียกว่า วันมหาสงกรานต์
- วันที่ 14 เมษายน เรียกว่า วันเนา
- วันที่ 15 เมษายน เรียกว่า วันเถลิงศก

ส่วนกิจกรรมหลัก ๆ ที่ทำในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ก็จะเป็นการทำความสะอาด บ้านเรือน การร่วมกันทำบุญทำทาน สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ และเล่นสาดน้ำคลายร้อนกัน เป็นต้น

เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับวันสงกรานต์

* ในสมัยโบราณ คนไทยถือเอาวันขึ้น 1 ค่ำ เดือนอ้าย ซึ่งตกราว ๆ เดือนพฤศจิกายน หรือธันวาคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ เพราะถือว่าเป็นช่วงฤดูหนาว ต่อมาในปี พ.ศ. 2432 ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้เปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่ให้เป็นวันที่ 1 เมษายน แต่เมื่อในยุคสมัยของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ปี พ.ศ. 2483 ได้เปลี่ยนวันปีใหม่ให้เป็นสากล คือวันที่ 1 มกราคม แต่กระนั้นคนไทยส่วนมากก็คุ้นเคยกับวันปีใหม่ไทยในเดือนเมษายน จึงกำหนดให้วันที่ **13 เมษายน** เป็นวันขึ้นปีใหม่ตามปฏิทิน เกรกอรี

* นอกจากประเทศไทยได้ถือเอาวันสงกรานต์เป็นวันขึ้นปีใหม่แล้ว รู้หรือไม่ว่า ประเทศมอญ พม่า ลาว ก็นำเอาวันดังกล่าว เป็นเทศกาลฉลองวันขึ้นปีใหม่ของเขาด้วยเช่นกัน

ตำนานนางสงกรานต์

ทำไมวันสงกรานต์ ต้องมี "นางสงกรานต์" และนางสงกรานต์ทั้ง 7 คนเป็นใครบ้าง มีชื่ออะไร รวมถึงคำทำนายนางสงกรานต์แต่ละปีทำนายไว้อย่างไรบ้าง อ่านต่อได้ที่ **ตำนานนางสงกรานต์ ประวัตินางสงกรานต์**

อย่างไรก็ตาม พิธีสงกรานต์ เป็นพิธีกรรมที่เกิดขึ้นในสมาชิกครอบครัว หรือชุมชนบ้านเรือน ไล่จากใกล้เคียง แต่ปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปตามสมัย และค่านิยม จากเดิมชาวบ้านจะใช้น้ำเป็นตัวแทนในการประกอบพิธีสำคัญต่าง ๆ โดยถือว่า น้ำจะแก้ความร้อนของฤดูร้อน และใช้ช่วงเวลาดังกล่าวขอพรจากผู้ใหญ่ รวมไปถึงระลึกบุญคุณต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับ **ส่วนประเพณีสงกรานต์ในสมัยใหม่นั้น จะเป็นประเพณีกลับบ้านเกิดเสียมากกว่า หรือถือว่าเป็นวันครอบครัว**